

Spis treści

Od autorki	5
I. Dylematy literatury podzielonej	11
Przeciw cenzurze	11
Andrzejewski	18
Fikcje i prawda	22
Konwiski	28
Zapaść stanu wojennego	33
II. Proza – od eksperymentu do dokumentu	38
Eksperyment prozatorski	38
Nowa proza	40
Językowy obraz świata	44
Pożegnanie prozy chłopskiej	47
Powieść historyczna	49
Fantastyka naukowa (i polityczna)	52
Powieść polityczna	55
Oblęd	61
Rozmowa – kariera gatunku	64
Od reportażu do prozy	67
Relacje łagrowe	70
Powieść – wyznanie biograficzne	72
Literatura wobec Holocaustu	75
Kresy	79
Eseizacja powieści	83
III. Dramat po 1975 roku – między krajem a emigracją	85
Dramat i historia	85
Mroźek	91

Głowacki	95
Pankowski	97
IV. Poezja – wyzwania historii i uniwersalne tęsknoty	100
Starsi	100
Nowa Fala: język w stanie oskarżenia	102
Klasycyzm wobec historii	112
W cieniu wielkiego sporu	117
Karnawał	120
Po 13 grudnia 1981 roku	124
Młodzi w II obiegu	132
Poezja i sacrum	137
Miłosz – poezja metafizyczna	140
Szyborska	142
V. Poezja i proza: przewartościowania i transformacje . . .	144
Proza: małe ojczyzny	144
Pożegnanie z emigracją	152
Zagajewski i „Zeszyty Literackie”	157
Od kultury niezależnej do komercyjnej	161
Poezja „urodzona po 1960 roku”	167
Proza kobieca, proza męska	174
Inne przesunięcia	182
VI. Formuły postmodernizmu	185
Post- i modernizm	185
Nowa dykcja poetycka	188
Formuły prozatorskie	191
Okres przejściowy	197
Kalendarium 1975–1996	201
Bibliografia	240
Indeks nazwisk	244

Indeks nazwisk

Indeks obejmuje tylko zasadniczy tekst (bez *Kalendarium* i *Bibliografii*).

- Achmatowa Anna 113
Anderman Janusz 35, 43–45
Andrzejewski Jerzy 6, 13, 14, 18–21, 27,
56, 62, 67, 83, 163, 195
Anielewicz Mordechaj 65
Arendt Hannah 66
Ashbery John 173
- Baka Józef 113
Baran Józef 117
Baran Marcin 167, 172, 174, 191
Barańczak Stanisław (pseud. Barbara
Stawiczak) 13–15, 27, 28, 102–111, 115,
123, 126, 129, 131, 134, 136, 137, 157
Bart Andrzej 193
Barth John 187
Bataille Georges 167
Beckett Samuel 91
Bereś Stanisław (pseud. Stanisław Nowi-
cki) 32, 134
Bereza Henryk 40–43, 45, 48, 59, 190, 199
Białoszewski Miron 39, 40, 65, 86, 101,
102, 131, 132, 158, 161
Biedrzycki Miłosz 172
Bieńkowska Ewa 157
Bierezin Jacek 16, 104, 105
- Blake William 141
Błoński Jan 78, 92, 120, 123, 149, 171, 178
Bocheński Jacek 15, 36, 37, 62, 67, 163
Bolecka Anna 147
Borges Jorge Luis 43, 187, 195
Borowski Tadeusz 75, 154
Boy zob. Żeleński Tadeusz
Brach-Czaina Jolanta 179
Brandys Kazimierz 13, 22–25, 27, 32, 157,
174, 188
Brandys Marian 6, 13, 14, 15, 25, 163
Brandysowa Maria 24
Bratny Roman 33, 58, 59
Braun Andrzej 51
Brodski Josif 157, 167
Broniewski Władysław 66
Broński Maciej zob. Skalmowski Woj-
ciech
Bryll Ernest 87, 112, 116, 130
Brzozowski Stanisław 5, 50, 159
Buczkowski Leopold 38, 40, 80
Buczówna Mieczysława 134
Buras Jacek 90
Burek Tomasz 5, 41, 42, 56, 61, 109
Bursa Andrzej 39
Buzzati-Traverso Dino 155

- Calvino Italo 187
 Cébillon Claude-Prosper Jolyot de 193
 Céline Louis Ferdinand 167
 Chojecki Mirosław 15
 Chwin Stefan 120, 145–147, 150, 151
 Ciso Maciej 133
 Conrad Joseph (właśc. Teodor Józef Konrad Korzeniowski) 115
 Cortázar Julio 187
 Croce Benedetto 156
 Czaplński Przemysław 6
 Czapski Józef 70, 157
 Czycbor-Piotrowski Andrzej 72
 Czechow Anton P. 94, 95, 97
 Czekanowicz Anna 118
 Czerniaków Adam 76
 Czyż Stanisław 39, 40
- Dąbrowska Maria 169
 Dejmek Kazimierz 105
 Derrida Jacques 187
 Descartes René (Kartezjusz) 114
 Dichter Wilhelm 79
 Drzeżdżon Jan 43, 44
 Dunin Kinga 165
 Dunin-Wąsowicz Paweł 193
 Dymarski Lech 108
- Eco Umberto 21, 187
 Edelman Marek 64, 65
 Eliot Thomas Stearns 113, 186
 Esden-Tempski Stanisław 118
- Falk Feliks 104
 Ficowski Jerzy (pseud. Marcin Kormięga) 13, 128
 Filas Paweł 170
 Filipiak Izabela 175, 176–178
 Fink Ida 79, 90
 Fiut Aleksander 121
 Fleischmann Peter 59
 Forman Miłoś 62
 Fukuyama Francis 166
- Gałczyński Konstanty Ildefons 117, 131
 García Márquez Gabriel 43, 187
 Genet Jean 167
 Ghelderode Michel de 98
 Giedroyc Jerzy 19, 20, 154, 157
 Gierek Edward 69
 Gizella Jerzy 117
 Głowacki Janusz 45, 46, 95–97
 Głowiński Michał 79
 Goerke Natasza 175, 191, 192
 Gombrowicz Witold 19, 26, 44, 59, 86, 91, 92, 94, 98, 99, 121, 153, 156, 181
 Grass Günter 151
 Gretkowska Manuela 175, 176, 177, 178, 192
 Grochowiak Stanisław 112
 Grupiński Rafał 162
 Grynberg Henryk 76, 77, 90
- Harasymowicz Jerzy 117
 Hartwig Julia 113, 184
 Hašek Jaroslav 146
 Haupt Zygmunt 82
 Havel Václav 91
 Hegel Georg Wilhelm Friedrich 158, 159
 Heidegger Martin 113
 Hemar Marian 160
 Hen Józef 74, 83
 Herbert Zbigniew 13, 39, 67, 113–116, 126, 127, 136, 157–159, 163, 164, 183
 Herling-Grudziński Gustaw 20, 26, 27, 70, 71, 121, 154–156
 Hłasko Marek 34
 Hobot Joanna 109
 Holland Agnieszka 104
 Huelle Paweł 147, 148, 150
- Inga zob. Smolka Iwona
 Irzykowski Karol 186
 Iwaszkiewicz Jarosław 41, 80, 88, 100, 101, 189
- Jan Paweł II zob. Wojtyła Karol
 Janion Maria 62, 63, 118, 127, 166, 178

- Janowicz Sokrat 82
 Jarosiński Zbigniew 6
 Jarzębski Jerzy 37, 155
 Jaskuła Zdzisław 105
 Jastrun Mieczysław 134
 Jastrun Tomasz 119, 120, 128, 133, 134, 167, 170
 Johnson Paul 169
 Jot Em zob. Markiewicz Jarosław
 Joyce James 186
 Jurewicz Aleksander 147
- Kaczmarski Jacek 121
 Kaden Bandrowski Juliusz 56
 Kadłubek Wincenty 193
 Kafka Franz 26, 86, 146
 Kamińska Anna 140
 Kapuściński Ryszard 68, 70
 Karasek Krzysztof 103, 105, 110, 111, 170
 Karpiński Wojciech 157
 Karpowicz Tymoteusz 108
 Kartezjusz zob. Descartes René
 Kawalec Julian 49
 Kelus Jan 104
 Kesey Ken 62
 Kieślowski Krzysztof 104
 Kijowski Andrzej 13, 138
 Kirsch Donat 43
 Kisielewski Stefan (pseud. Tomasz Sta-
 liński, Kisiel) 11, 13, 19, 56, 57, 58, 60,
 165
 Klejnocki Jarosław 170
 Koehler Krzysztof 167, 169, 171, 173, 174
 Kofta Krystyna 149, 179, 180
 Komendant Tadeusz 146, 163
 Komolka Jan 62
 Konwicky Tadeusz 28–29, 31–33, 35, 37,
 79, 174
 Kormięga Marcin zob. Ficowski Jerzy
 Kornhauser Julian 7, 41, 102–107, 109,
 110, 117, 134, 147, 148, 160
 Kott Jan 97, 157
 Kozioł Urszula 179
 Koźniewski Kazimierz 59
- Król Petr 157
 Krall Hanna 64, 65, 67, 68, 78
 Krasicki Ignacy 138
 Krasieński Janusz 74, 144
 Krasieński Zygmunt 88
 Kraszewski Józef Ignacy 50
 Kraśniewska Wiktoria zob. Skarga Bar-
 bara
 Kronhold Jerzy 117
 Kruk Erwin 75, 144, 149
 Kruszyński Zbigniew 166
 Krynicki Ryszard 105, 106, 110, 115, 117,
 130
 Krzysztoń Jerzy 61, 62, 72
 Kulmowa Joanna 90
 Kundera Milan 146, 167
 Kuśniewicz Andrzej 80, 81, 144, 146, 149
 Kwiatkowski Jerzy 7
- Lanzmann Claude 160
 Lars Krystyna 118, 119
 Latawiec Bogusława 152
 Lechoń Jan 172
 Lem Stanisław 52–54, 182, 195, 196
 Lenartowski Andrzej 90
 Leociak Jacek 77
 Leppek Janusz 134
 Ligocka Roma 79
 Lipska Ewa 105, 106, 111, 112, 117
 Lipski Jan Józef 14
 Liskowacki Artur Daniel 147
- Łapiński Zdzisław 163
 Łastik Salomon 78
 Łoziński Józef 43, 44, 59, 60
 Łoziński Paweł 76
 Łubiński Tomasz 83, 88
 Łubiński Sławomir 43
- Mackiewicz Józef 51
 Maj Bronisław 120, 123, 136, 174
 Majchrowski Zbigniew 42
 Majewski Janusz 81
 Makower Henryk 76

- Maliszewski Karol 189
 Mandalian Andrzej 35
 Mandelsztam Osip 113, 136, 167
 Mann Thomas 103, 111
 Markiewicz Jarosław (pseud. Jot Em) 105, 129
 Marks Karol 53
 Masłowska Dorota 200
 Matuszewski Ryszard 14
 Matywiecki Piotr 78
 Mazowiecki Tadeusz 163, 166
 Michalski Cezary 169
 Michnik Adam 105, 115, 116, 163
 Mickiewicz Adam 8, 84, 141
 Międzyrzecki Artur 13, 113, 131
 Mikke Jerzy 89
 Mikołajska Halina 13–14
 Miłosz Czesław 17–19, 59, 66, 80, 121–123, 126, 132, 140–142, 149, 151, 153, 156, 157, 159, 166, 167, 177, 183
 Miłosz Oskar 141
 Mirkowicz Tomasz 194
 Młynarski Wojciech 13
 Moczarski Kazimierz 65, 66
 Mrożek Sławomir 86, 90–94, 96, 97, 156, 181
 Musiał Grzegorz 43, 44, 174
 Myśliwski Wiesław 48, 49

 Najder Zdzisław 42
 Nałkowska Zofia 56, 68, 75, 77, 151, 186
 Naruszewicz Adam 138
 Nasiłowska Anna 179
 Newerly Igor 51, 72–74, 144
 Nowacki Dariusz 178
 Nowak Tadeusz 48, 49, 117, 176
 Nowakowski Marek 12, 33–35
 Nowicki Stanisław zob. Bereś Stanisław
 Nowosielski Kazimierz 118
 Nycz Ryszard 38, 81
 Nyczek Tadeusz 92, 93, 105, 109, 145, 165

 Obertyńska Beata 70
 Odojewski Włodzimierz 81
 O'Hara Frank 171, 173, 189
 Örkény Istvan 91
 Orłoś Kazimierz 152
 Orwell George 17, 55, 108
 Oryszyn Zyta 75, 144
 Oszejca Wacław 139

 Pankowski Marian 97–99, 156
 Parnicki Teodor 49–51, 81
 Pasierb Janusz Stanisław 139
 Pawlak Antoni 120, 134, 167
 Paźniewski Włodzimierz 117, 148
 Pielewin Wiktor 196
 Pilch Jerzy 147, 175, 181
 Piskor Stanisław 117
 Piwowski Marek 95
 Pluta Jerzy 43, 44
 Podsiadło Jacek 169, 172, 191
 Polkowski Jan 136, 137, 171, 172, 174
 Popper Karl 54
 Porębski Mieczysław 193
 Poświętowska Halina 179
 Pound Ezra 186
 Praszyński Roman 178
 Prokop Jan 25, 31
 Proust Marcel 186
 Przybylski Ryszard 113, 114, 127, 131, 184
 Putrament Jerzy 56
 Pynchon Thomas 187

 Redliński Edward 45, 46, 96
 Ringelblum Emanuel 76
 Rosiek Stanisław 120
 Różewicz Tadeusz 86, 161, 184, 194
 Rudnicki Adolf 75
 Rymkiewicz Jarosław Marek 35, 77, 84, 112, 113, 130, 167, 194
 Rzewuski Henryk 81

 Sacharow Andriej D. 26
 Sade Donatien Alphonse François de 167

- Sadzik Józef 140
 Sajnog Zbigniew 168
 Sandauer Artur 116, 117
 Sapkowski Andrzej 182
 Sartre Jean Paul 91
 Schielke Gustaw 65
 Schubert Ryszard 43
 Schulz Bruno 186
 Scribe Eugène 89
 Sendecki Marcin 167
 Shakespeare William 110
 Siejak Tadeusz 59, 60
 Singer Isaac Bashevis 78
 Sito Jerzy S. 89, 90
 Skalmowski Wojciech (pseud. Maciej Broński) 57
 Skarga Barbara (pseud. Wiktoria Kraśniewska) 71, 72
 Skrzyposzek Christian 45, 46
 Skwarnicki Marek 140
 Sławek Tadeusz 117
 Sławiński Janusz 182
 Słobodzianek Tadeusz 90, 91
 Słonimski Antoni 13, 100, 101, 172
 Słowacki Juliusz 193
 Słucki Arnold 78
 Słyk Marek 43
 Smolka Iwona (pseud. Inga) 129, 152
 Sochoń Jan 139
 Sołtysik Marek 43, 44
 Sołżenicyn Aleksandr I. 26
 Sommer Piotr 120, 134–136, 188, 189
 Sorokin Władimir 196
 Sosnowski Andrzej 190, 191
 Sosnowski Jerzy 178
 Spectator zob. Szaruga Leszek
 Sprusiński Michał 14
 Spychalski Mirosław 167
 Srokowski Stanisław 80
 Stabro Stanisław 117, 134
 Stachura Edward 40
 Stalin Józef Wissarionowicz 69
 Staliński Tomasz zob. Kisielewski Stefan
 Stasiuk Andrzej 175, 180
 Stawiczak Barbara zob. Barańczak Stanisław
 Stempowski Jerzy 26, 83
 Stojowski Andrzej 80
 Stroop Jürgen 65
 Strykowski Julian 73, 74, 79–80, 144, 174
 Swedenborg Emanuel 141
 Swianiewicz Stanisław 70
 Szaruga Leszek (pseud. Spectator) 105, 108, 129, 162
 Szczepański Jan Józef 13, 121
 Szczypiński Andrzej 77, 78
 Szewc Piotr 147, 148
 Szmaglewska Seweryna 71
 Szmidt Andrzej 140
 Szuba Andrzej 117
 Szymańska Irena 14
 Szymański Wiesław Paweł 169
 Szymborska Wisława 7, 13, 142, 143, 179, 184
 Śliwiński Piotr 6
 Świetlicki Marcin 171, 172, 191
 Świrszczyńska Anna 101, 179
 Tekieli Robert 168
 Terlecki Władysław Lech 49–51, 88, 90
 Tischner Józef 122, 138
 Tokarczuk Olga 175, 176, 177, 178, 192
 Tolstoj Lew N. 50
 Tolstoj Tatiana 196
 Topp Ludwika 120
 Torañska Teresa 66
 Toruńczyk Barbara 157
 Tryzna Tomek 175, 183
 Trziszka Zygmunt 38
 Trznadel Jacek 66, 163
 Tulli Magdalena 175, 191, 192
 Turczyński Andrzej 72
 Twardowski Jan 138, 139
 Ulman Anatol 43
 Varga Krzysztof 178, 193
 Venclova Tomas 157
 Vermeer van Delft Jan Johannes 160

- Wajda Andrzej 18, 88, 95, 183
Walas Teresa 164
Wałęsa Lech 92, 121, 132
Warzecha Andrzej 117
Wasilewski Andrzej 42
Waśkiewicz Andrzej K. 106
Wat Aleksander (właśc. Aleksander Chwat) 65, 66, 167
Wążyk Adam 27
Wein Viola 79
Wencel Wojciech 169, 173
Werochowski Wojciech 151
Whitman Walt 171
Wierzbicki Piotr 32
Wierzyński Kazimierz 152, 153
Wildstein Bronisław 146–147
Wiłkomirska Wanda 14
Witkiewicz Stanisław Ignacy (pseud. Witkacy) 141, 181, 186
Wnuk-Lipiński Edmund 55
Wojacek Rafał 105
Wojdowski Bogdan 75
Wojtyła Karol (Jan Paweł II) 87, 138, 168
Woolf Virginia 186
Woronicz Jan Paweł 138
Woroszyński Wiktor 15, 67, 129, 167
Wyka Kazimierz 71, 185
Wyszyński Stefan 139
Yeats William Butler 186
Zadura Bohdan 188–190
Zagajewski Adam 13, 37, 41, 102, 104, 105, 107, 109, 112, 117, 129, 130, 156–161, 194
Zajdel Janusz A. 55
Zawistowski Władysław 89, 90, 118
Ziemianin Adam 117
Zieniewicz Andrzej 178
Zimand Roman (pseud. Leopolda) 67, 126
Zinowiew Aleksandr A. 26
Żakiewicz Zbigniew 80
Żeleński Tadeusz (pseud. Boy) 84
Żeromski Stefan 56
Żukowski Tadeusz 133
Żurek Jerzy 89